

Rodina

Eliška Studená (2. místo ve II. kategorii)

Nikdy jsem neměla obyčejné sny. Tedy, nechci tomu říkat obyčejné, možná spíš normální, ale životní vize typu mít rodinu, být bohatá, žít ve městě v krásném domě nebo mít úžasnou práci mě prostě nebraly. A přesně tak jsem skončila. Ne všechno najednou, ale mám luxusní dům a všechno, co k němu patří. S rodinou to trošku pokulhává, jelikož s manželem nemůžeme mít děti. Vina není, jak se zjistilo, na mojí straně... Ani jeden jsme to ale nepřijali zrovna nejlépe, proto náš nynější život stojí za starou belu. Naše komunikace je vesměs rozdělená na hádky, ignoraci, nucené intimnosti a konverzaci na témata všedního života.

Včera jsem se mu odvážila navrhnout, jak z této situace ven. „Marku, chtěla bych dítě.“ Povzdech. „Ale, miláčku, vždyť víš, že ho nemůžeme mít.“ Pokusil se o shovívavý úsměv, ze kterého se mi udělalo zle. Kousavě jsem odpověděla: „Ale ty přece víš, že existují další možnosti, nebo snad ne? Adopce, umělé oplodnění. V dnešní době je možné, že nám může nějaká adopční kancelář dovést dítě i odněkud z Filipín, když budeme chtít a budeme na to mít.“ Unaveně jsem si sedla proti němu a s podepřenou hlavou se mu zahleděla do očí. Snad dostatečně vyzývavě. Když máme nějakou konfrontaci s manželem ohledně našich snů nebo přání, vždycky se snažím ho vyprovokovat ke vzteku. V takových situacích je to to jediné, co mi přijde plodné, jelikož vím, že rozhovor se časem stane naprosto nesmyslným. On ale snad pokaždé odpoví tak, jak nechci. „V žádném případě. Jak tě může vůbec taková blbost napadnout? Cizí dítě. Někaké dítě, které nemá naše geny. K čemu? Akorát tu bude zavazet.“ Tentokrát mě hluboce ranil. Mluví o tom dítěti, živém tvorů, jako by bylo koulí na noze. „Kdybych se nechala uměle oplodnit, mělo by moje geny a vybrali bychom třeba nějakého dárce, který...“ „Ticho!“ zařval. „Zapomeň na ty tvoje pitomé nápady s dětmi jednou provždy. Žádná adopce, žádná domácí školka, nic! Teď nám přece nic nechybí, jsme v dobré společnosti, máme vlivné přátele a žijeme si jako v bavlnce, ne?“ Zuřivě se na mě podíval. „Tohle jsi přece chtěla! Každý by to chtěl, tak proč ne ty?“ „Protože já ne,“ odtušila jsem tiše, s příšernou palčivou bolestí v krku. Pokořená jako divoká šelma spoutaná v řetězech. „Je mi teprve třicet pět,“ pípnu ještě, ale ani nečekám na odpověď. Pochybuji, že by mi dovolil dítě, i kdyby mi bylo dvacet pět. Ach jo. Dovolil... Jako otrok. Proč jen jsem to tak brzo vzdala? Kde mám tu sílu, která ze mě tenkrát ve dvaceti, když jsme se vzali, přímo dýchala? Tahle mladistvá síla by mi pomohla postavit se na odpor tomuto ubíječjícímu způsobu života. Ale měla jsem pocit, že ta energie je pryč.

Na hodinách ručička ukazovala něco přes půl sedmé, když jsem se vracela z práce. V ulicích vládl ruch, jako každý pátek večer. Lidé chodili do klubů pobavit se nebo spěchali z práce stejně jako já. Najednou mě zastavila jakási žena. V rukou držela štos knížek a její temné oči na mě naléhavě hleděly. První, co mě napadlo, byl údiv nad tím, že je to černoška, a v duchu jsem se pozastavila nad tou rasistickou myšlenkou. Proč si hned všimneme právě této odlišnosti? „Slečno,“ promluvila ke mně lámanou češtinou. Její hlas zněl příjemně teple. „Chtěla bych se vás zeptat, viděla jste někdy nějaké africké dítě?“ Nechápala jsem hned smysl její otázky. „Ne, neviděla. Jsme přece v Česku, kde bych tady mohla takové dítě potkat?“ Poté mi to došlo. Určitě další z těch lidí prosících o příspěvek na děti v Africe. Chtějí z tebe jen dostat peníze, řekl mi jednou můj muž. „Promiňte, ale já dost spěchám, nezlobte se,“ chvatně jsem se loučila. Žena na mě pohlédla zklamaně. Ne, počkat. Nebylo to zklamání. Spíše pohrdání a tak trochu soucit? To mě donutilo se zastavit. Žena znovu promluvila: „Zajed'te se tam někdy podívat. Našla byste tam štěstí.“ Poté se vmísila do davu a už jsem jen zahlédla záblesk jejího žlutého šátku, který měla uvázaný na hlavě. Stála jsem bez hnutí na jednom místě, ale to se očividně nelíbilo davům spěchajícím proti mně. „Uhněte, ženská!“ zavrčel jeden postarší úředník.

Zhluboka jsem se nadechla a vrátila se zpátky do reality. Je večer a já jdu domů z práce. Na nějakou ženskou můžu myslet později. Stavím se ještě v obchodě pro nějaké jídlo, usmyslela jsem si, protože jsem si živě představila manžela, který po příchodu z práce vybílí celou ledničku a ještě mi bude spílat, že jsem nic nenakoupila. V Tescu bylo otevřeno nonstop, to jsem věděla, takže jsem zamířila přímo tam. V přeplněných uličkách jsem tlačila košík mezi regály s obrovsky rozšířeným sortimentem salámů, sýrů, džusů, cukrovinek i zeleniny a jako obvykle jsem se uvnitř prala s nutkáním koupit ty lákavě levné potraviny. I přes naditou peněženku jsem si totiž připadala šíleně trapně, že s mužem tolik utrácíme. Nové auto každé dva roky, dům plný nepoužívaných spotřebičů a nákupy oblečení značky Prada, Versace nebo Calvin Klein. Jak jsem postupovala pořád dál a dál a sledovala nepřítomným pohledem ty upocené, věčně uspěchané lidi, najednou se mi udělalo mdlo a chtěla jsem prostě jen někam utéci. Pryč z města, někam daleko. Možná bych mohla hodně daleko. Mám přece peněz dost. Ale kam? Amerika nepřipadala v úvahu. Nesnášela jsem dlouhé cestování a Amerika rozhodně daleko byla. Zajed'te se tam někdy podívat, našla byste tam štěstí, vytanulo mi na mysli, aniž bych vynaložila nějaké úsilí. Možná ta žena měla pravdu. Najednou jsem se rozhodla. Pravda, to rozhodnutí absolutně nepatřilo do rozhodnutí svědomité manželky bohatého podnikatele, ale na tom mi v té chvíli nezáleželo. Na výčitky není čas ani chuť.

Usmála jsem se pro sebe. Vyjedu si do Afriky. Třeba mi to doopravdy přinese štěstí. Urputně jsem chtěla vědět, co to mělo znamenat. Jaké štěstí? Vzдор, nashromážděný uvnitř mě za ta dlouhá léta prázdného života a zbabělého pozorování svých snů za nedobytnou výlohou, najednou vybuchl. A naplnil mě směsí sobeckého uspokojení i spontánní radosti z nové věci. Myslela jsem, že k tomu nemám odvalu ani sílu, ale mám! Rozhlédla jsem se po regálech. Co bych si tak vzala s sebou? Instantní polévky! Létala jsem mezi regály jako smyslu zbavená a házela do košíku všechno, co mi připadalo potřebné. I to nepotřebné. Domů jsem přišla až hodně pozdě. Muž mi unaveně pomáhal s taškami plnými jídla a ani se neptal, na co to všechno mám. Nejspíš mu to přišlo jako normální víkendový nákup.

Do dvou hodin ráno jsem hledala letenky Last Minute do Afriky. Vzápětí jsem si našla volné místo v jednom hotelu v Keni – v hlavním městě Nairobi. Možná jsem měla jet spíše někam, kde je to méně přeplněné přistěhovalci ze sousedních států a kde je větší komfort. Ale už se stalo. Něco mi říkalo, že právě tam mám jet. A já se hned té osvobozující spontánní myšlenky chytila. Poté, co jsem si vyřídila vízum přes svého přítele na ministerstvu zahraničí a zamluvila letenky na další den ráno – ano, naprosto iracionální –, jsem si šla na pár hodin lehnout na gauč. Do postele jsem nemohla, protože by manžela probudil zvuk budíku na pátou hodinu ranní, což by v něm vzbudilo podezření vzhledem k tomu, že byla sobota. Moc jsem se nevyspala, hlavou mi vířilo tisíce myšlenek na blízkou i dalekou budoucnost a nemohla jsem se pořádně uklidnit. Vstala jsem proto už v pět, s bolestí hlavy jsem si v tichosti zabalila oblečení na dva týdny, které jsem tam hodlala strávit, a stále ještě plna rozhodnosti jsem zavolala šéfovi do práce. Jako jeho zástupkyně jsem byla okamžitě uvolněna s přáním pěkné dovolené, přičemž jsem musela slíbit, že určitě pošlu pohled. Šéf byl zároveň i můj přítel, takže jsem se nemusela obávat, že něco řekne manželovi. Tomu jsem totiž nehodlala říci nic. Chtěla jsem odjet tajně, nepostižena jeho pohrdáním, výčitkami a přemlouváním. Plánovala jsem ho tím pořádně naštvat, vzbudit v něm strach o můj život a přinutit ho, aby si konečně uvědomil, že má doma vedle sebe živou, sice citově založenou, ale silnou a svobodnou ženu.

Když jsem o půl sedmé konečně dosedla na sedadlo svého špičkového černého Wiesmannu Roadster MF-3, přepadly mě první pořádné pochybnosti. Přece nemůžu odjet tímto autem na letiště. Manžel by si ho nechal vyhledat a pak by mohl i celkem jednoduše zjistit, kam jsem letěla. Nevím sice, jak to v letištní správě funguje, ale on by určitě někoho hravě podplatil. Vezmu si taxíka. Cítila jsem se podivně napjatá. Jako bych utíkala sama před

sebou. Možná to tak bylo. Ale možná, zhluboka jsem se nadechla a na chvíli zavřela oči... možná spíš jedu nalézt sama sebe. Po chvíli jsem znovu nabyla ztracené jistoty. Tohle, co dělám, možná je pitomost, ale při pohledu do mé pravděpodobné budoucnosti, která přebývala v tomhle městě mezi arogantními boháči, jsem věděla, že je to také dobrá věc, když už nic. Přinejmenším si urovnám věci v hlavě. Rozhodla jsem se, že si nechám auto před domem a přivolám si taxíka. Přijel okamžitě. Nejspíš už měl moje číslo uloženo do seznamu tzv. mastných výdělků. Úslužně mi přidržel dvířka. „Letiště Ruzyně,“ požádala jsem ho a viděla jsem ve zpětném zrcátku, jak se sám pro sebe usmál. „K službám, paní,“ odušil a já věděla, že už si v duchu počítá, kolik si za tu jízdu na druhý konec města vydělá.

Na letišti jsem se ocitla těsně před půl osmou, takže jsem si musela pospíšet, když jsem chtěla stihnout svůj let v osm nula osm. Od manžela, který často cestoval, jsem totiž věděla, že odbavovací kontrola trvá přes čtvrt hodiny a navíc se člověk musí dostavit na letiště s předstihem jedné hodiny. Doufala jsem, že to všechno dopadne dobře, protože bych se nejspíš obrátila a jela zpět domů, kdybych zjistila, že budou nějaké komplikace. Moje jistota se momentálně pohybovala nahoru a dolů vzhledem k situaci, ve které jsem zrovna byla. Po cestě jsem se stavila v letištním automatu a proměnila jsem si sto třicet tisíc korun na dolary. „Musíte si vzít dolary, eura se tam hůř vyměňují,“ vysvětlil mi zaměstnanec směnárny. Letištní kontrola proběhla k mé úlevě celkem v pořádku až na to, že jsem musela obětovat svůj slonovinový přívěsek, jehož převoz zakazovali. Nebyl nijak důležitý, koupil mi ho manžel na nějaké služební cestě a podobný koupil i dvěma kolegyním u něho v práci. Takže jsem ho nosila spíše jen z manželské povinnosti, která mi teď připadala naprosto absurdní.

V letadle jsem se pokoušela usnout, protože při představě, že teď poprvé od svých pubertálních let jedu sama bez doprovodu na dalekou cestu, se mi udělalo mdlo. Ale spala jsem jen půl hodiny. Zbytek cesty jsem pozorovala dění kolem sebe a pokoušela se o čtení časopisů zakoupených v letištní hale. Kam jsem dohlédla, viděla jsem víceméně úředníky s kufříky, kteří mi připadali velmi komičtí, jelikož vypadali přesně jako můj manžel. Oblek, kravata, uhlazené vlasy a pečlivě nestranný výraz ve tváři. Cesta utekla rychleji, nežli jsem myslela. A tak jsem byla příjemně zaskočená, když mě vyrušil formální hlas letušky oznamující, že brzy budeme přistávat. Už jsem byla celá natěšená. Možná jsem si ten pocit prostě jen vsugerovala, ale dodával mi chybějící jistotu, která se vzdalovala stejně jako můj pohodlný domov.

Nairobi mi přichystalo první, největší zkoušku mé cesty. Nejistota mě začala šírat hned při prvním pohledu na úhledné velkoměsto, které se přede mnou rozprostřelo v plné kráse. Tedy skoro plné. Kam jsem dohlédla, všude se to hemžilo auty a lidmi. V ulicích byl ruch, ale nikde jsem nezahlédla ani stopu po chudobě a špíně, kterou popisovali na internetu. Nejistým okem jsem zkontrolovala nápisy. Jsem opravdu v Nairobi, hlavním městě rozvojové Keni? Nic tomu nenasvědčovalo až do té doby, než jsem uviděla malého otrhaného chlapce, jenž se proplétal mezi davy lidí. Rozpustile se smál a co chvíli se díval zpátky do uličky, kterou vytvořil kvůli své špíně a zuboženému vzhledu. Nikdo z přítomných s ním nechtěl nic mít. Zprvu jsem nechápala, proč se pořád otáčí, ale za chvíli jsem uviděla dva policisty v uniformách s vlajkou Keni, kteří jej pronásledovali a rozzlobeně přitom křičeli něco nesrozumitelného, nejspíš svahilsky. Hned mě napadlo. Kde se tam ten kluk vzal? Přece nemohl přijít z jiného města. Musí tu někde existovat to místo plné špíny a chudoby. A já jsem ho hodlala najít.

Bylo ráno a já jela v keňském taxíku keňskými ulicemi a hledala pravou Keňu. Připadala jsem si náhle tak samostatná a plná dobrých úmyslů. Pravá Keňa. Rozhodla jsem se, že chci poznat tu největší chudobu, která sužovala život místních lidí. Že chci pomoci. Možná to bylo proto, že předtím jsem nic podobného neznala. Nikdy jsem se nezajímala o chudší lidi, než jsem já. Můj muž to vždycky nějak odůvodnil. Nemáme čas se stýkat s lidmi z chudší vrstvy. Sami máme dost problémů, nemáme čas pomáhat jiným. Musíme mít nějaké jméno v našich kruzích. To je důležitější. Včera v noci jsem se rozhodla, že se s ním rozvedu. Dlouho jsem plakala, zlomená tím náhlým zjištěním, že ho už nemiluju a že s ním nechci strávit zbytek života. Ale děkovala jsem někomu, možná Bohu, že jsem si to uvědomila ještě včas. Že jsem si to dokázala přiznat a prosila jsem tu stejnou sílu, abych se přes to dokázala přenést. Stále jsem nevěděla, jestli budu mít dost odvahy... Ale chtěla jsem to zkusit. Když se jednou rozhodnete, není cesty zpět. Dívala jsem se do minulosti, do blízké minulosti, kdy jsem sama nasedala do taxíku v naší ulici a loučila se se svým domem a zjistila jsem, že je možné se změnit. A změnit svět kolem sebe. Sice je to bolestivé a nejsem si jistá, jestli to vydržím, ten proces změny, ale budu se snažit. To jsem si včera večer v posteli slíbila a na to jsem myslela i teď, když jsem odhodlaně projížděla zalidněnými ulicemi a mířila k vysoké zdi. „Za tou zdí je peklo,“ stálo v příručce.

Taxikář mě vyhodil na rohu jedné ulice se slovy: „Tam v té ulici,“ zabručel špatnou angličtinou a ukázal neurčitě za mě, „jděte na konec a pak doleva. Půjdete zase na konec a

znovu doleva.“ Poté se otočil dopředu a netrpělivě přišlápl plyn. Motor zahučel. Rychle jsem vystoupila a rázně zabouchla dveře. On si ze mě snad střílí. Kde je ten největší slum Afriky? Tady? Napůl se mi chtělo smát, napůl plakat. Když jsem se rozhlédla, neviděla jsem nic než domy obestavěné zdmi s ostnatými dráty. Jeden dům, z něhož jsem viděla jen špičku, mi připomněl ten náš. Měl stejnou blankytně modrou omítku a bílá okna. Bolestivě mě píchlo u srdce. V tom domě už možná bydlet nebudu. Možná ho ani neuvidím. Rychle jsem zahrnula do postranní ulice a zrychlila krok. Kde je ten zatracenej slum. Začínala jsem mít vztek, protože ve vlhkém teplém vzduchu, na který jsem z domu nebyla zvyklá, se mi špatně dýchalo a navíc jsem měla neodbytný pocit, že jsem někde úplně špatně. Náhle se cesta změnila. Tvrdý asfalt vystřídala měkká ušlapaná hlína a vedle mě se objevila očekávaná betonová zeď. Místo bzučení jedoucích aut jsem zaslechla hlasy štěbetajících lidí a povykujících dětí, které dohromady tvořily nepřehledný humbuk. Celá jsem se napjala v očekávání. Když jsem naposledy zahrnula doleva, cestu mi okamžitě zastoupili dva uniformovaní muži. „Kam tak rychle, slečno?“ zahučel jeden z nich a pečlivě si mě prohlédl. „Dovolte mi projít. Jsem jen turistka,“ opáčila jsem svou ucházející angličtinou a v duchu se modlila, aby všechno proběhlo v klidu. „Dobře, ale já vás osobně doprovodím,“ navrhl ten druhý muž, který mě mezitím obešel kolem dokola a prozkoumal, jestli nemám zbraň. Uf. Mohlo to být horší. „OK.“

Přede mnou se rozprostírala šedá chudoba. Nedalo se to dost dobře popsat. Naprostá zoufalost, kterou jsem z toho místa okamžitě vycítila, mě zastihla nepřipravenou. Zakryla jsem si oči a ucítila vlhkost na tváři. Slzy. Bože. Co tu dělám? Pohlédla jsem na policistu vedle sebe, ale ten jen lhostejně hleděl před sebe. Jak se může ksakru takhle dívat? Najednou to na mě dolehlo. Celý ten útěk pryč mě najednou dostihl. Tady a teď jsem nemohla před tím, co jsem viděla před sebou, utéct. Musela jsem teď vykročit a zpříma se dívat před sebe. Na ty trosky. Trosky lidí i jejich obydlí, které nevykazovaly ani známku lidskosti. Střechy vyrobené z prohníklých prken nebo zrezivělého plechu. Nedokázala jsem se otočit a utéct z toho místa. Věděla jsem, že pouhý pohled za sebe by mi ukázal střechy domů svítící se novotou a luxusem... Nedokázala jsem to. Prostě jsem jen šla dál jako ve snách. Pode mnou křupaly vyhozené plechovky od pití a televizní antény. Absurdní a skličující. Moje oči se na okamžik střetly s očima jedné ženy. Nesla v náručí zabalený uzlíček. Dítě nejspíš. Přišlo mi to tak normální. Normální pro to místo a pro tu situaci, ale v konečném důsledku naprosto nereálné. Žena měla na sobě nějaký kus hadru, který jí zakrýval vrchní část těla a dole sukni z pytloviny. Muselo ji to strašně škrábat, jelikož z pytle trčela plstěná vlákna jako ostnaté

dráty, které jsem viděla před chvílí na té zdi kolem domu podobnému tomu našemu. Opravdu to bylo před chvílí? Přišlo mi, že se zastavil čas. I ty lidi, hemžící se kolem mě, jsem vnímala zpomaleně. Otupěle. V tom jsem si uvědomila, že tak to vnímají také. Nepotřebují čas. Neposunují se nikam dál. Zůstávají pořád na stejném místě, ve stejné situaci, se stejným ranním sluncem a stejným měsícem. Člověk, který se sem dostane, prostě čas začne vnímat stejně. Stejně zbytečný. Musela jsem se někam posadit. „Promiň, mohla bych si vedle tebe sednout?“ zoufale jsem se zeptala jednoho malého chlapce, sedícího na kusu staré matrace. Nechápat se na mě podíval a utekl. „Promiň! Nemusíš se mě bát! Hej!“ křikla jsem za ním s neodůvodněným pocitem viny. Chlapce jsem zahlédla u jedné z chatrčí. Tiskl se k vysoké přísné ženě a natahoval k ní hubené ruce. Zase se mi stáhlo hrdlo. Nebyly to jen jeho ruce, co měl hubené. Zřetelně jsem viděla jeho kosti a žebra. Vypadalo to, že má přes sebe pouze přetaženou kůži. A ten nepoměr jeho hlavy k tělu. Měl dětskou hlavu, ale tělo vůči ní vypadalo podivně scvrklé. Odvrátila jsem se a ztěžka dosedla na matraci, kterou mi uvolnil. Schovala jsem hlavu do dlaní. Určitě jsem musela vypadat hrozně, uplakaný obličej a ztrhaný výraz, ale bylo mi to jedno. Někdo mi poklepal na rameno. „Co...“ Byl to ten chlapec. Plaše se na mě díval a posunky mě pobízel, abych ho následovala. Poslechla jsem a on mě zavedl k jeho matce. Tedy, musela to být jeho matka nebo nějaká jeho příbuzná. Uklonila se mi a já to po ní zopakovala. Nechtěla jsem, abych na ni působila nadřazeně. I když to tak asi stejně vyznělo. Vztáhla ke mně ruku a ukázala přívěsek ve tvaru kříže. Nejspíš byli věřící. Něco zamumlala a já pochopila, že by mi jej chtěla prodat. Zavrtěla jsem hlavou. Zklamaně ode mě odstoupila a spolu se synem vkročila do svého příbytku. Zdi tvořila hlína udusaná ve tvaru čtverce do výšky asi půl metru. Do hlíny byly v každém rohu zapíchnuty kovové tyče a na nich ležela chatrná plechová střecha. Uvnitř příbytku ležely dvě zmuchlané pytloviny a malý zrezivělý kastrůlek. To bylo vše. Nic víc. V té chvíli mi můj velký drahý dům připadal podivně neskutečný. Žena se synem si sedli na pytlou a tázavě se na mě zahleděli. Musela jsem něco udělat. Cokoliv, bože! Buď těm dvěma nějak pomoci nebo jít pryč a už se sem nikdy nevrátit. Sžíral mě pocit viny a úzkosti. Věděla jsem, že teď můžu být zbabělá nebo udělat něco dobrého. Něco co mě naplní a pomůže to jiným. Něco co udělá můj život lepším. Vytáhla jsem z kapsy zmuchlané bankovky. Právě jsem měla v rukou sto dvacet tisíc.

Ráno jsem koukala asi půl hodiny do stropu a srovnávala si věci v hlavě. Právě jsem dala skoro všechny svoje peníze na dovolenou malému chlapci ze slumu. Znamená to, a to jsem se jeho matce snažila posunky naznačit, že bude moct chodit do školy a bude mít co do úst. Ale na druhou stranu teď musím jet domů. Zbylo mi pouhých deset tisíc korun, což

v dolarech znamenalo něco přes pět stovek. Takhle bych tu pár dní vystačila, ale stejně jsem měla pocit, že po vyřízení záležitostí s chlapcem, o kterém jsem už věděla, že se jmenuje Salako, pojedou domů. Musela jsem dohlédnout na to, aby vše dopadlo, jak jsem chtěla. Zpočátku jsem v to totiž ani nedoufala.

Reakce matky i syna mě polekala a znejistěla. Před nabízenou rukou s penězi ucouvli a matka s rozzlobeným výrazem zavrtěla hlavou. Podívala se na mě, jako by se mě bála. Mohla jsem si jen domýšlet, že si myslí, že jsem nějaká mafiánka a chci od ní koupit jejího syna. Díky černým brýlím, jež jsem měla vpletené ve vlasech, a tou kupou tisícovek by to bylo opravdu pravděpodobné. Znovu jsem se na ně usmála a chlapec mi to po chvilce oplatil. Důvěřivě natáhl ruku, ale matka jej po ní plácla a odstrčila ho za sebe. Začala mi něco vysvětlovat tou jejich svahilštinou a já se pokusila, několika anglickými slovy s notnou pomocí rukou, vysvětlit, že bych chtěla, aby chlapec vystudoval školu a mohl tak zaopatřit rodinu. Řekla jsem jí, že si to představuji jako takovou adopci na dálku, že peníze by mohla uložit do banky a postupně z nich čerpat. Později bych jim poslala další peníze. Žena při slovech „adopce na dálku“ zastavila svou lamentaci a zvědavě na mě pohlédla. Vypadalo to, že se s těmito slovy setkává často, což mě potěšilo. Snad mě i pochopí, jestliže se dozvěděla od nějakých sousedů nebo příbuzných, jejichž děti také někdo financuje, jak to funguje. Ve svém nitru jsem si oddechla úlevou. Tak tohle jsem zvládla. Vyčerpaně jsem si sedla na tu jejich provizorní postel a zavřela oči. Když jsem je znovu otevřela, žena už tam nestála. Sakra. Odešla a ani jsem jí ještě nedala ty peníze, uvědomila jsem si s pohledem na svou ruku. „Hej, kde jste?“ zavolala jsem, i když česky mi to nebylo nic platné. Rychle jsem se ohlédla po chlapci, ale ten už tam taky nebyl. V té chvíli mě napadla absurdní myšlenka, že nechali bez dozoru svoje obydlí, ale pak mi došlo, že by tu nikdo neměl co ukrást. Možná ten zrezivělý kastrůlek. Vzala jsem jej do ruky a chvíli si jej bezmyšlenkovitě prohlížela. V uších mi hučelo. Všechno se to seběhlo tak rychle. Nedokázala jsem si vysvětlit, jak můj rozum mohl tak aktivně reagovat, když se moje útroby svíraly v křečích a motala se mi hlava. Připadalo mi, jestli to bylo vůbec možné, že moje srdce pláče. Nad tím vším kolem mě. Před svými problémy jsem si stačila postavit vysokou zeď, totožnou se zdí, která rámovala velký nairobský slum. Sem za mnou můj muž, moje mlhavá budoucnost a nedůvěra k sobě samé nemohli. Nebo ano? Začala jsem znovu propadat zoufalství, když v tom se vrátila žena se synem a za nimi šel nějaký slušně oblečený muž. Slušně oblečený, protože na něm nevisely žádné cáry, ale měl čistou košili a kalhoty. „Dobrý den, mé jméno je Komla,“ představil se plynulou angličtinou. Bliklo ve mně světlíčko vděčnosti. Tak přece jen to snad všechno

dopadne dobře. „Já jsem Sofie, těší mě,“ potřásl jsem si rukou a on pokračoval. „Tohle je Akvasiba a její syn Salako. Akva mi pověděla o tom, že byste chtěla dát peníze Salakovi. To je od vás velice štědré,“ usmál se na mě s vřelostí, která byla pro jeho tvrdé mužské vzezření tolik netypická. Nejistě jsem mu úsměv oplatila. Vypadal jako slušný Keňan. Na nohou měl jednoduché páskové boty a černé vlasy měl pečlivě zastřižené. Bílé zářivé zuby mu divoce kontrastovaly s jeho čokoládovou pletí a oči se na mě dívaly napůl s očekáváním a napůl s ostražitostí. Kde se tady v té špíně vzal? Zarazila jsem tok myšlenek a soustředila jsem se na rozhovor. „... protože se tady starám o záležitosti adopce na dálku,“ vysvětloval mi a přitom si od malého Salaka vzal kožený ošoupaný kufřík, který mu donesl. „Spolupracuji s mezinárodní organizací, proto umím tak dobře anglicky,“ zasmál se, „ a jestli jsem to dobře pochopil, chcete Salakovi darovat peníze hned teď.“ Uvolnila jsem se a u srdce mi poprvé po dlouhé době příjemně zahřálo. Konečně jsem si připadala víc svá. Najednou jsem kolem sebe neviděla cizotu, která mě utlačovala už od odjezdu z domu. „Ano, tak to je, pane,“ přikývla jsem a mile pohlédla na malého klučíka vedle něj. „Chtěla bych ale, aby vše proběhlo tak, jak má být. Aby peníze putovaly do správných rukou, ne někde ležely ve špíně. Chtěla bych investovat přímo.“ Odmlčela jsem se. „Jedině tak to budu považovat za účelné,“ dodala jsem ještě. Muž se zasmál. „Ano, dovoluji mi proto, abych vás pozval na skleničku a mohli bychom to tam prodiskutovat.“ Proti své vůli jsem přikývla. Absurdní. Stojíme tu uprostřed chudoby a zuboženosti a on mě zve na skleničku! Jenže jsem se nemohla ubránit příjemnému pocitu, který ve mně vyvolal. Hleděl teď na mě se zájmem i s odtažitostí, ale mě i přesto připadal sympatický. „Dobře, ujednáno. Zítra ve tři v kavárně Langi na ulici Ngara West,“ mrkl na mě. „Myslel jsem, že budete chtít vyjednávat hned, abyste z tohoto příšerného města byla co nejdříve pryč. Ale zdá se, že jsem se ve vás spletl.“ Potřásl jsem si rukou a já se vrátila zpět k muži z ochranky, který na mě čekal kousek od vchodu. Zavolala jsem si taxíka a vmžiku byla zpět ve svém hotelu.

Následující den jsem si v kavárně objednala dobrou kávu a s napětím čekala na muže jménem Komla. Teď nesmím upustit od své emancipovanosti. Musím tu věc dotáhnout do konce. Sama pro sebe jsem se usmála. Po prožití úzkosti a nejistotě jsem teď cítila špetku vyrovnanosti. Chatrnou, ale byla tam. Až to vyřídím, pojedu domů. Vezmu si svoje věci a zajedu si na pár dní někde na Šumavu, kde si pronajmu nějakou chatu. S manželem přes telefon vyřídíme rozvod. Chtěla jsem to vyřešit v klidu. Žádné hádky a vyčítání. Věděla jsem, že by mě to moc ranilo a zbytky síly, které jsem teď v sobě rázně nashromáždila, by byly tytam. Něco se dotklo mého ramene. Úlekem jsem nadskočila. „No, no, no, to jsem já,“

ozvalo se za mnou a já se otočila. Komla vypadal ještě přitažlivěji než včera. To byla první myšlenka, která mě napadla. Co to do mě vjelo? V duchu jsem pocítila vinu a rychle se dala dohromady. „Zdravím vás,“ zvedla jsem se a stiskla mu ruku. „Už na vás čekám.“ „Ale dlouho ne, vidíte?“ zahanbeně se na mě podíval a usedl naproti mně. „Snažil jsem se dorazit hned, jak to bylo možné.“ „Ne, nebojte, ještě jsem ani nestačila vypít kávu.“ Snažila jsem se o vyrovnaný tón. Uvnitř to už zase vřelo. Nejsem schopná unést tolik pocitů najednou. Zničené manželství, pocit osamělosti, náklonnost k muži přede mnou a nezvládnutelnost situace. Do očí se mi draly slzy. Podíval se na mě překvapeně. „Ach ne, odpusťte. Já jen...“ drmolila jsem mezi vzlyky a schovala hlavu do dlaní. „Je toho na mě moc. Už to nevydržím. Nevím, co budu dělat. Nevím, co je správné a co špatné. Všechno, co jsem až doposud dělala, bylo špatné. A teď se mi zdá, že se snažím vykoupit se, zoufale se snažím. Myslím si, že když pomůžu někomu cizímu, bude mi líp, ale ten pocit pořád nepřichází. Vůbec...“ dál jsem už nemohla. Proud slz se mi vyvalil z očí a já se odvrátila. Co si teď jen pomyslí? Ucítila jsem na sobě teplo. Komla mě objal a já se celá vděčná schoulila do jeho ochraňující náruče. Zalil mě nepopsatelný pocit blízkosti. Měla jsem skoro chuť jej pevně stisknout a zůstat v jeho náruči celou věčnost. Ale to nešlo. „Ne, promiňte, nechtěla jsem se před vámi takhle rozbrečet.“ Jemně jsem ho odstrčila, ale on mě přitiskl ještě víc k sobě. „Šššš, to bude dobré,“ konejšil mě a jemně mi přejížděl po zádech. Vydechla jsem. Takhle dobře jsem se už dlouho necítila. „Moc vám děkuji,“ hlesla jsem. „Nemáte zač. Pojd'te, zavezu vás tam, kde bydlíte a tam mi všechno řeknete, ano? Můžete se mi svěřit s čímkoli, co vás trápí. Chci to slyšet.“ Beze slova jsem přikývla a on mi malíčkem otřel slzy. Měla bych se trochu bránit, je to přece jen cizí člověk. Ale neměla jsem sílu a ani se mi nechtělo. V hloubi duše jsem věděla, že mu můžu věřit. Prostě jsem to věděla.

„Víte, jsem jen obyčejná bohatá žena,“ začala jsem. „Nejste obyčejná,“ podotkl jemně. Měla jsem v ten moment chuť mu říct úplně všechno. Svěřit se mu se svou situací tak upřímně, jak jen to šlo. „Prosím, nepřerušujte mě teď,“ pohlédla jsem na něho a on přikývl. „Dobře, ale jen jedna věc. Myslím, že bychom si měli tykat.“ Souhlasila jsem. „Takže, Komlo,..." Jeho jméno znělo při vyslovení tak zvláštně. „Když jsem byla malá, měla jsem tisíce snů. Ty se ale ztratily nenávratně po mé svatbě. Hned jsem věděla, že můj každodenní život nebude za moc stát. Jenže věřila jsem, že spolu s mým mužem budeme mít nádherné manželství a to mi stačilo. V tom jsem se také zmýlila..." Postupně jsem mu vyprávěla o svém muži a o tom, že už se dlouho nemilujeme. O tom, jak jsem se sama potopila v předstírání a obelhávání sama sebe. Jak se teď, když vidím věci jasně, cítím zranitelná, a jak

jsem se vydala na tuhle dlouhou cestu hledání sama sebe. Řekla jsem mu i to, že teď nevím, co bude dál. Že nevím, jestli dokážu utnout tento způsob života a začít úplně jinak. Že v jeho přítomnosti se cítím dobře, ale jakmile odejde, určitě zase propadnu zoufalství. Že chci žít jinak, ale nevím, jak se to dělá.

Když jsem skončila, venku už se stmívalo. Pořád seděl nehnutě naproti mně na pohovce a díval se na mě. Pomalu jsem mu pohlédla do očí. To, co jsem v nich viděla, mě překvapilo. Ale překvapení teď u mě byla asi na denním pořádku. Díval se na mě něžně, skoro s láskou. Vůbec ne s opovržením nebo pohrdáním. Myslela jsem, že mu budu připadat jako ženská, která neví, co s penězi a snaží se být dobrá, i když to se jí nikdy nemůže podařit. Ne. Díval se na mě krásně. A já se cítila krásně a nedokázala odrhnout svůj zrak od jeho. Pohládl mě po tváři. „Ty mnou neopovrhuješ?“ zeptala jsem se udiveně. „Proč bych tebou měl pohrdat, proboha?“ zašeptal. Posunula jsem se blíž k němu a on mě sevřel v náručí. „Děkuji,“ hlesla jsem jen. „Opět nemáš zač. Chápu tě. A myslím, že jsi na dobré cestě.“ Pohlédla jsem na něj zblízka. „Na dobré cestě? Jak to myslíš?“ Jako bych já někdy mohla být na dobré cestě. Očividně nedokážu sama uhádnout, která je vůbec dobrá a která špatná. „Myslím to tak, že jednáš teď správně. Změnila ses, víš to? K lepšímu. Když jsi popisovala, jaká jsi byla předtím, zjistil jsem, že teď jsi úplně jiná. Přemýšlíš nad sebou. Přemýšlíš nad budoucností nezávisle na minulosti. Neříkáš si, že se budeš muset vrátit zpět mezi ty lidi. Nevzdáváš to. Chceš se posunout dál. To je úžasné!“ „Opravdu?“ zeptala jsem se, stále ještě ponořena do nejistoty. „Jo,“ odpověděl prostě. „Líbíš se mi, Sofie. Myslím, že já bych ti mohl pomoci.“ „Pomoci? Aha, s tou adopcí, myslíš.“ Snažila jsem se zakrýt rozpaky, když řekl, že se mu líbím. Jak líbím? Jak se mu můžu proboha líbit, když tu ležím celá zhroucená a v slzách? Rozcuchané vlasy a nedůvěra v sebe samu. Ale musela jsem uznat, že je mi líp. Schválil mi to. Schválil mi způsob mého života teď. A navíc se mu líbím! Narovнала jsem se a pohlédla na něj zpříma. „Nejen s adopcí,“ špitl a já konečně pochopila. Chce mi pomoci. Chce, abych se cítila lépe. Chce mi pomoci najít mé opravdové já.

Na letišti se to hemžilo lidmi. Stála jsem u zábradlí s klidem v srdci. Cítila jsem se o tolik lépe. A věděla jsem, že tohle je jen začátek. „Kufry už máš v letadle.“ Vedle mě se najednou zhmotnil Komla. Vzala jsem ho za ruku a stiskla mu ji. „Dávej na sebe pozor,“ šeptl mi do ucha a jeho teplý dech do mě vnesl hřejivý pocit. „Dám, neboj se,“ pohlédla jsem na něho. „Až dorazíš do Prahy, zavolej mi, ano?“ „Ano.“ Nemohla jsem se už déle udržet a políbila jsem ho. Oplatil mi to stejně vroucně a já cítila tu harmonii. Konečně jsem měla srdce

zase plné splněných i nesplněných snů. Měla jsem dítě. Sice ne vlastní, ale jedno, které jsem si na první pohled oblíbila, rozpustilého kluka ze slumu. Všechny formality spojené s adopcí jsme během těch čtyř dnů, které jsem v Nairobi ještě strávila, vyřídili s Komlou u mě v hotelu. Rozhodla jsem se jet domů. Na chatu k rodičům. Už se mi stýskalo po Praze. Komla měl za čtrnáct dní, hned jak vyřídí záležitosti ohledně Salaka a jiných adoptovaných dětí, přijet za mnou. Rozhodl vytvořit u nás malou organizaci a získávat pro ni lidi. Zájezdy do Nairobi. Adoptce afrických dětí. Chtěla jsem mu pomáhat a tím mu částečně splácet to, co pro mě udělal. A navíc jsem do něj byla zamilovaná. Úplně jinak než tenkrát do Marka. Naplňovalo mě to a činilo mě to šťastnou. A on, jak se zdálo, ke mně choval přibližně totéž. Nechtěl, abych odjížděla. Říkal, že bychom mohli společně navštívit školu, kam začne Salako chodit v dalším trimestru. Mohli bychom navštívit místní Safari a pomalu plánovat, co dál. Já ale potřebovala být sama. Těšila jsem se na ty dva týdny strávené v prostředí domova. On to pochopil, i když na něm bylo vidět, že by se mnou odjel nejraději také hned. Potřebovala jsem ho teď. I když jsem v sobě cítila svobodu, pořád ještě jsem měla notný kus cesty před sebou, abych získala ztracenou jistotu. „Poslední výzva k nástupu do letadla. Let číslo 201.“ Formální hlas se rozlehl terminálem. „Musím jít.“ Naposledy jsme se objali a já se snažila v tom okamžiku vyjádřit všechno, co jsem právě cítila. Jen nerada jsem se od něj odtrhla a utíkala směrem k vchodu do letadla. Naposledy jsem se ohlédla. Komla tam pořád stál, se šťastným výrazem ve tváři a mával na mě. Poslala jsem mu vzdušný polibek a zmizela v útrokách letištní chodby.

Milá Sofie,

jsem rád, že se máš dobře. I já se mám dobře. Ve škole mě učitelé chválí. Doufám, že až příště se strýčkem přijedete, přivezete i Alici. Smím jí říkat sestřičko? Strýček Komla říkal, že smím, ale ty jsi maminka, tak se ptám tebe. Měj se krásně. Pozdravuj strýčka.

Salako

P.S. Mrzí mě, že tě strýc Marek pořád zlobí. Nemám ho rád. A jsem rád, že už se to zlepšuje.